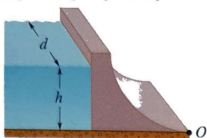
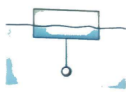

•••24 Přepraha zadržuje masu vody, která v místě přeprahy má hloubku $h = 35,0\text{m}$ a šířku $d = 314\text{m}$, jak je znázorněno na obr. 14-36. (a) Vypočítejte velikost výsledné síly, kterou voda působí na hráz přeprahy. (b) Vypočítejte velikost výsledného momentu sil vůči ose proložené rovnoběžně se šířkou d bodem O , který leží v patě přeprahy.

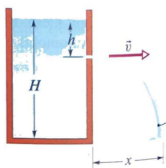
OBR. 14-36 Úloha 24

•••48 Obr. 14-45 ukazuje železnou kouli, jež visí na lanku zanedbatelné hmotnosti na válci, který částečně ponořen plove na vodě. Válec má výšku $6,00\text{cm}$, průřez $12,0\text{cm}^2$, hustotu $0,30\text{g}\cdot\text{cm}^{-3}$ a nad hladinu vyčnívá jeho část o výšce $2,00\text{cm}$. Jaký je poloměr železné koule?

OBR. 14-45 Úloha 48

••65 Nádrž je naplněna vodou do výšky $H = 40\text{cm}$. V hloubce $h = 10\text{cm}$ pod vodní hladinou (obr. 14-52) má otvor. (a) Určete vzdálenost x místa od paty nádrže, kam na zem dopadne vodní proud. (b) Je možné navrtat nádrž v jiné hloubce, ze které by vytékající proud dopadl na zem ve stejné vzdálenosti x ? Pokud ano, v jaké? (c) V jaké hloubce musí být otvor umístěn, aby vzdálenost x byla maximální?

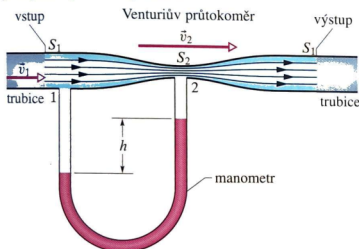

OBR. 14-52 Úloha 65

••67 Venturiův průtokoměr na obr. 14-54 měří rychlost proudění trubici. Údaje se vypočtou ze změřeného rozdílu tlaků mezi místem, kde trubice má svůj běžný průměr (před vstupem a po výstupu z přístroje), a mezi zúženým místem, tzv. krčkem. V místech, kde má trubice svůj běžný průměr (obsah průřezu je zde S_1), tedy i v místě 1, kde je připojen jeden konec manometrické trubice, má kapalina rychlost o velikosti v_1 . V krčku, kde obsah průřezu je S_2 , je v místě na obrázku označeném 2 připojen druhý konec manometrické trubice. Kapalina zde má vyšší rychlost v_2 . S rozdílem velikostí rychlostí souvisí rozdíl tlaků Δp , který se v U-trubicí projeví rozdílem výšek h kapaliny v jejích ramenech. (a) Užitím Bernoulliovy rovnice a rovnice kontinuity ukažte, že

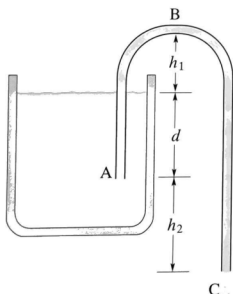
$$v_1 = \sqrt{\frac{2S_2^2 \Delta p}{\rho(S_1^2 - S_2^2)}}$$

kde ρ je hustota kapaliny. (b) Předpokládejte, že trubicí teče pitná voda, plochy příčných průřezů mají obsahy $S_1 = 64\text{cm}^2$, $S_2 = 32\text{cm}^2$, tlak v širší části trubice je 55kPa a v krčku je 41kPa . Jaký je objemový tok vody trubicí?

OBR. 14-54 Úlohy 67 a 68

77 Násoska je zařízení, kterým můžeme čerpat kapalinu z nádoby. Její činnost vysvětluje obrázek 14-57. Trubku ABC musíme nejprve naplnit kapalinou. Jakmile ji naplníme, odčerpává již sama kapalinu z nádrže tak dlouho, dokud hladina nádrže neklesne k ústí A trubky. Kapalína má hustotu $1000\text{kg}\cdot\text{m}^{-3}$ a zanedbatelnou viskozitu. Rozměry jsou $h_1 = 25\text{cm}$, $d = 12\text{cm}$, $h_2 = 40\text{cm}$. (a) Jak velkou rychlostí vytéká kapalína z trubky v místě C? (b) Jaký tlak má kapalína v nejvyšším bodě trubky B za atmosférického tlaku $1,0\cdot 10^5\text{Pa}$? (c) Jaká je největší teoretická výška h_1 , přes kterou sifon může čerpat vodu?

OBR. 14-57 Úloha 77